

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Bu dersin amacı Erken Hıristiyan Erken Bizans dönemini (2.yy.-8.yy) tarihsel ve kültürel coğrafya çerçevesinde ele almaktır. Bu bağlamda Hıristiyanlığın erken yıllarından başlayarak, en erken sanat örnekleri, İmparator Iustianos dönemi, sanatı ve mimarisi, kanunları, ticaret ve ekonomisi dahil olmak üzere tanıtılacaktır.

Dersin İçeriği

Erken Hıristiyan ve Erken Bizans (2.yy-8.yy): coğrafi, tarihsel, kültürel çerçeve ve temel kavramlar. Bu dönemdeki imar faaliyetleri, İstanbul, Roma, Ravenna, "Kutsal Topraklar". Süsleme ve küçük el sanatları örneklerinin ikonografi ve üslup incelemesi: Fildişi (Konsül Diptikleri), maden, resim, mimari plastik eserler, ilk ikonalar, el yazmaları. Dönemsel ve bölgesel karşılaştırma.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

1 Koch G., (2007), (çev. Aydın A.) Erken Hıristiyan Sanatını. 2 Mango C., (2008) Bizans Yeni Roma İmparatorluğu; (çev. Çağalı Güven G.). 3 Brown P.,(2000) Geç Antik Çağda Roma ve Bizans Dünyası (Çev. Kaşar T.) 4 Lowden J. (1997). Early Christian and Byzantine Art. Phaidon. 5 Grant M.(2008) İmparator Konstantin (çev. YiğitlerŞ. Ş.) 6 Müller-Wiener,W. (Çev. Ü.Sayın) (2001), İstanbul'un Tarihsel Topografyası 7 Grant M., (çev:Z.İlkgelen) (2000) Roma'dan Bizans'a, İ.S. Beşinci Yüzyıl 8 Kaçar T., (2009) Geç Antik Çağ'da Hıristiyanlık 9 Milburn R.,(1988) Early Christian Art and Architecture

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatma-Tartışma- Soru ve Cevap

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Derslerin görseller eşliğinde işlenmesi uygun olacaktır.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Araş. Gör. Meryem Aksoy

Dersin Verilişi

Yüz Yüze

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Dr. Öğr. Üyesi Can Erpek

Program Çıktısı

1. Bizans Sanatının köken ve oluşum sürecinin tanır; Geç Antik Çağ içerisinde değişen sosyal ve kültürel yapının sanat üretimine etkilerinin anlar; pagan inançlara göre şekillenen sanat üretiminin Hıristiyanlaşma sürecindeki dönüşümün niteliğini açıklayabilir.
2. Bizans Sanatına ana karakterini veren Hıristiyanlığın ortaya çıkışı ve yayılışını ve sanat üretimindeki değişikliği kavrar. Bizans dönemi kentleri ve İstanbul'un fiziksel yapısı öğrenir. Erken Hıristiyan dönemi resim, heykel ve kabartma eserleri tanır.
3. Geç Antik Erken Hıristiyan döneme ilişkin terminolojik birikime sahip olur.

Haftalık İçerikler

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
1	Stephen Mitchell, Geç Roma İmparatorluğu Tarihi: M. S. 284 - 641. Peter Brown, Geç Antikçağ Dünyası.	Laboratuvar çalışması bulunmamaktadır.	Anlatma, Tartışma, Soru-Cevap, Beyin Fırtınası	Antikite ve Geç Antikite Kavramlarının açıklanması	Uygulama bulunmamaktadır.
2	Stephen Mitchell, Geç Roma İmparatorluğu Tarihi: M. S. 284 - 641. Peter Brown, Geç Antikçağ Dünyası.	Laboratuvar çalışması bulunmamaktadır.	Anlatma, Tartışma, Soru-Cevap, Beyin Fırtınası	Erken Hıristiyan ve erken Bizans dönemi tarihi, coğrafi bağlam.	Uygulama bulunmamaktadır.
3	Edward Gibbon, Roma İmparatorluğu'nun Gerileyiş ve Çöküş Tarihi.	Laboratuvar çalışması bulunmamaktadır.	Anlatma, Tartışma, Soru-Cevap, Beyin Fırtınası	Roma'nın sonu (395-476), Batı Avrupa (c. 500)	Uygulama bulunmamaktadır.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
4	Cyril Mango, Bizans Mimarisi. J.A.S. Evans – The Age of Justinian: The Circumstances of Imperial Power	Laboratuvar çalışması bulunmamaktadır.	Anlatma, Tartışma, Soru-Cevap, Beyin Fırtınası	Bizans devleti ve Konstantinopolis, (518-532).	Uygulama bulunmamaktadır.
5	Cyril Mango, Bizans Mimarisi. J.A.S. Evans – The Age of Justinian: The Circumstances of Imperial Power	Laboratuvar çalışması bulunmamaktadır.	Anlatma, Tartışma, Soru-Cevap, Beyin Fırtınası	İmparator Iustinianus, siyaseti, dönemi. Bizans sanat ve estetiğinin doğuşu.	Uygulama bulunmamaktadır.
6	Müller-Wiener,W. (Çev. Ü.Sayın) (2001), İstanbul'un Tarihsel Topografyası Cyril Mango, Bizans Mimarisi	Laboratuvar çalışması bulunmamaktadır.	Anlatma, Tartışma, Soru-Cevap, Beyin Fırtınası	İmparator Iustinianus dönemi, sanatı ve mimarisi: başkent örnekleri: Aya Sofya, Aziz Polyeuktos, vb.	Uygulama bulunmamaktadır.
7	Müller-Wiener,W. (Çev. Ü.Sayın) (2001), İstanbul'un Tarihsel Topografyası Cyril Mango, Bizans Mimarisi	Laboratuvar çalışması bulunmamaktadır.	Anlatma, Tartışma, Soru-Cevap, Beyin Fırtınası	İmparator Iustinianus dönemi, sanatı ve mimarisi: başkent örnekleri: Aya Sofya, Aziz Polyeuktos, vb	Uygulama bulunmamaktadır.
8		Laboratuvar çalışması bulunmamaktadır.	Anlatma, Tartışma, Soru-Cevap, Beyin Fırtınası	Ara Sınav	Uygulama bulunmamaktadır.
9	Oğuz Alp, Erken Hristiyan ve Roma Mimarlığına Giriş.	Laboratuvar çalışması bulunmamaktadır.	Anlatma, Tartışma, Soru-Cevap, Beyin Fırtınası	Anıtsal resim, mozaik.San Apollinare Nuovo, San Apollinare Klasse, Ortodoks ve Arian vaftizhaneleri, San Vitale; Azize Katherina manastırı (Sina) vb.	Uygulama bulunmamaktadır.
10	Oğuz Alp, Erken Hristiyan ve Roma Mimarlığına Giriş.	Laboratuvar çalışması bulunmamaktadır.	Anlatma, Tartışma, Soru-Cevap, Beyin Fırtınası	Anıtsal resim mozaik: Ravenna: San Apollinare Nuovo, San Apollinare Klasse, Ortodoks ve Arian vaftizhaneleri, San Vitale; Resimli el yazmaları: Vergilius Vaticanus, Vergilius Romanus, Quedlinburger Itala.	Uygulama bulunmamaktadır.
11	Kurt Weitzmann – Late Antique and Early Christian Book Illumination	Laboratuvar çalışması bulunmamaktadır.	Anlatma, Tartışma, Soru-Cevap, Beyin Fırtınası	Resimli el yazmaları: Vergilius Vaticanus, Vergilius Romanus, Quedlinburger Itala, Ilias picta.	Uygulama bulunmamaktadır.
12	Engin Akyürek – Bizans Sanatı	Laboratuvar çalışması bulunmamaktadır.	Anlatma, Tartışma, Soru-Cevap, Beyin Fırtınası	İkonalar ve Fildişleri	Uygulama bulunmamaktadır.
13	Robert Ousterhout, Bizans Toplumu Görünür Kılmak: Kapadokya'da Sanat, Maddi Kültür ve Yerleşim	Laboratuvar çalışması bulunmamaktadır.	Anlatma, Tartışma, Soru-Cevap, Beyin Fırtınası	5-6 yüzyıllarda Kapadokya.	Uygulama bulunmamaktadır.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
14	Turhan Kaçar, Geç Antikçağ'da Hristiyanlık Meral Aydın – Erken Bizans Döneminde Monofizit İkonografi ve Sanata Yansımaları (Sanat Tarihi Dergisi, 2015)	Laboratuvar çalışması bulunmamaktadır.	Anlatma, Tartışma, Soru-Cevap, Beyin Fırtınası	5 ve 6 yy. konsilleri, Hristiyanlık ta heretik akımlar Monofizizm ve Sanatta etkileri.	Uygulama bulunmamaktadır.
15		Laboratuvar çalışması bulunmamaktadır.	Anlatma, Tartışma, Soru-Cevap, Beyin Fırtınası	Genel sınava hazırlık.	Uygulama bulunmamaktadır.

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	10	5,00
Ara Sınav Hazırlık	3	6,00
Final Sınavı Hazırlık	4	8,00
Teorik Ders Anlatım	14	3,00
Vize	1	1,00
Final	1	1,00
Bütünleme	1	1,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Vize	40,00
Final	60,00

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16
Ö.Ç. 1																
Ö.Ç. 2	5	4		4	5			4		3		3	4		5	
Ö.Ç. 3	5			4	5			4		3	5	3		4	4	

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Sanat Tarihi alanında kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olur.
- P.Ç. 2 :** Sanat Tarihi biliminin konularında veri kaynağı olan bilgileri toplama, analiz etme, yorumlama, tartışma ve önerilerde bulunma yeteneği kazanır.
- P.Ç. 3 :** Sanat Tarihi alanında yapılmış güncel araştırmaları takip edebilecek ve iletişim kurabilecek düzeyde bir yabancı dil bilgisine sahip olur.
- P.Ç. 4 :** Sanat ve Mimarlık eserlerinde malzeme, yapım tekniği, tasarım, siyasi, sosyal, ekonomik, ideolojik vs. faktörleri değerlendirme yeteneğine sahip olur ve bu eserler arasında üslup karşılaştırması yapabilir.
- P.Ç. 5 :** Sanat Tarihi alanındaki bilimsel yayınları, teknolojik gelişmeleri takip edebilme ve bunlara ulaşabilme ve uygulayabilme becerisi edinir.
- P.Ç. 6 :** Sanat Tarihi alanındaki bilgilerini disiplinlerarası çalışmalarda uygulama yeteneğine sahip olur.
- P.Ç. 7 :** Sanat Tarihi biliminin ulusal veya uluslararası boyutta anlam ve öneminin farkına varır; günümüze ulaşan sanat ve mimarlık eserlerini değerlendirme ve yorumlama yetisine sahip olur.
- P.Ç. 8 :** Mesleki bilgi ve becerilerini sürekli olarak geliştirme bilincine ulaşır ve genel olarak yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirir.
- P.Ç. 9 :** Kültürel mirasa ve çevresine sahip çıkabilme duyarlılığına sahip olur.
- P.Ç. 10 :** Kültürel ve Sanatsal etkinlikleri düzenlemeye katkıda bulunur, alan araştırmalarında takım çalışması yapabilir.
- P.Ç. 11 :** Uygarlıkların tarihsel süreç içinde geçirdiği değişimleri ve bunların kültür varlıkları üzerindeki etkisini ortaya koyar.
- P.Ç. 12 :** İnsan doğasına dair evrensel ahlak, estetik ve sanat felsefesi bağlamında duyarlılıklar edinir, mesleki etik ve sorumluluk bilincine sahip olur.
- P.Ç. 13 :** Sanat tarihi bilgilerini kültür ve sanat birikimini belgeleme envanterleme ve koruma alanında kullanır.
- P.Ç. 14 :** İmge ve simgeleri tanımlama yeteneğini kazanır, farklı görme biçimlerini öğrenir.
- P.Ç. 15 :** Çağdaş Sanat sorunları hakkında bilgi sahibi olur.
- P.Ç. 16 :** Sanat Tarihi alanında edindiği bilgileri sözlü ve yazılı ifade edebilir.
- Ö.Ç. 1 :** Bizans Sanatının köken ve oluşum sürecinin tanır; Geç Antik Çağ içerisinde değişen sosyal ve kültürel yapının sanat üretimine etkilerinin anlar; pagan inançlara göre şekillenen sanat üretiminin Hristiyanlaşma sürecindeki dönüşümün niteliğini açıklayabilir.
- Ö.Ç. 2 :** Bizans Sanatına ana karakterini veren Hristiyanlığın ortaya çıkışı ve yayılışını ve sanat üretimindeki değişikliği kavrar. Bizans dönemi kentleri ve İstanbul'un fiziksel yapısı öğrenir. Erken Hristiyan dönemi resim, heykel ve kabartma eserleri tanır.
- Ö.Ç. 3 :** Geç Antik Erken Hristiyan döneme ilişkin terminolojik birikime sahip olur.